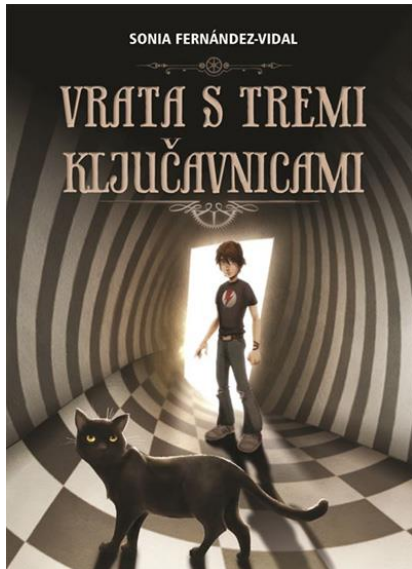

Fernández-Vidal, Sonia: **Vrata s tremi ključavnicami.**

| P | 2. stopnja

Prev. Marjeta Prelesnik Drozg. Ljubljana: Hart, 2020, 188 str.

| znanost | teorija relativnosti | kvantna teorija | vesolje | fantje | kvantne pustolovščine | kvantna fizika | kriptografija

Avtorica, ki je raziskovalka in komunikatorica znanosti, razlaga kvantno fiziko kot kvantno pustolovsko zgodbo. Na koncu knjige je strokovni »slovar za brihtne glave«. Leposlovno poučna knjiga je namenjena mladim bralcem **v 2. triletju, pa tudi starejšim**, morda bo zanimala predvsem **fante**. To je knjiga, ki jo lahko uporabi tudi učitelj fizike kot motivacijo za učenje o kvantni fiziki ... in branje. 😊 Mentorici in mentorjem branja priporočam, da na pogovor o knjigi vsekakor povabijo učiteljico/a fizike!

Spodbude za branje:

- Morda pokažem enega od teh filmčkov ali pa kar oba, nič hudega, če je besedilo v katalonščini, itak ga je malo in vizualni del »pove vse«:
<https://www.youtube.com/watch?v=NTwhYTTa-2A>
<https://www.youtube.com/watch?v=y2nddKpFzFs>
- Gre za pustolovsko zgodbo, v kateri fant Niko nekega jutra sledi spodbudi »Če bi rad, da se kaj spremeni, ne delaj vedno istih stvari« (str. 7), naleti na vrata s tremi ključavnicami, jih odpre ... in vstopi v kvantni svet, kjer ga že pričakujejo!
- Besedilo je polno ugank, katerih rešitve so potrebne, da Niko in bralci z njim napredujejo ...
- Morda preberem katerega od naslednjih odlomkov, ob katerih je mdr. mogoče zaslutiti, da besedilo opozarja tudi na naš odnos do okolja, sveta, vesolja:

»Človeška bitja se ne zavedajo, kaj se dogaja v kvantnem svetu, ker teh izkušenj nimajo. A četudi vsega ne moreš videti, vseeno obstaja in o tem lahko razmišljaš. In podobno, kot zdaj

ne dvomiš, da je zemlja okrogla, bo prišel čas, ko se ti bo tudi kvantni svet zdel nekaj čisto normalnega.«

»Človeštvo mora odkriti, da je svet, ki ga obdaja, bolj čaroben, kot si ga predstavljajo. Če ne, se bodo ljudje na koncu uničili. (...) ... nekaterim človeškim znanstvenikom je uspelo s svojim delom manipulirati del kvantnega sveta. In kaj so dosegli? Misliš, da so ugotovili, kako čudovit je naš svet? Ne, vaše blagorodje. Uspelo jim je ustvariti atomske bombe.« (str. 75)

»Človeška bitja so pripravljena, da spoznajo naš kvantni svet. Trenutno živijo z mislijo, da je vesolje en ogromen mehanizem. Mislijo, da so oni samo en majhen, nepomemben košček in da lahko počnejo karkoli, pa sveta, ki jih obdaja, ne bodo spremenili. Če bodo še naprej verjeli v to, bodo njihova življenja vedno bolj povprečna. Otroci žrtvujejo čarobne sanje, polne barv, da bi odrasli, kakor temu rečejo starejši. Tako se dan za dnem bolj oddaljujejo drug od drugega. Ne zavedajo se, da so vsi prepleteni, da jim uničevanje sveta, v katerem živimo, dela večjo škodo, kot si jo sploh lahko zamislijo. Verjamejo, da živijo v vesolju brez duše.« (str.148-149)

- Po branju najprej prislunem mladim bralcem, najbrž bodo najprej pripovedovali o pustolovski zgodbi.
- Potem pa povabim učiteljico/a fizike, da jim pomaga pri raziskovanju in razumevanju kvantnega sveta.
- Če knjiga morda zanima le peščico mladih bralcev, potem se dogovorim z učiteljico/em fizike, da jo preberejo in pripravijo predstavitev za preostale bralce. Lahko uporabijo filmčka, na katera opozarjam zgoraj.

Spodbude za nadaljnje branje:

Leposlovna knjiga:

Stannard, Russell: **Stric Albert in iskanje kvanta**. Ilustr. John Levers. Prev. Savina Zwitter. (Modrijan, 2004), 133 str.

Učbeniki o kvantni fiziki, **prispevki** na spletu in v periodiki.